

A KOSSUTH KÖZÉPISKOLA TÖRTÉNETE

*„Néha csendben kell maradnunk,
hogy egy kicsit visszatekinthessünk.
Hogy lelkesen várhassuk a jövőt,
hogy átgondolhassuk, kik vagyunk és mire vágyunk.”* mondta egy ismeretlen költő.

Egy iskola jelene, és jövője a múltján épül fel.

Tekintsünk végig mi is közösen az intézmény múltján:

A Kossuth szakképző története 1883-ban kezdődött, amikor Győr város Közgyűlése először foglalkozott azzal, hogy a városban iparosiskolát kell létrehozni. A törvényi lehetőséget a 1884-es XVII. törvénycikkely adta, ami kimondta, hogy minden olyan településen, ahol 50-nél több tanonc él tanonciskolát kell létrehozni. Győr Város Közgyűlése határozatot hozott az iskola felállításáról és 1884. október elsején elkezdődött a tanoncok iskolai rendszerben történő oktatása. Az intézmény neve: I. fokú Iparostanoncképző.

Ebbe az iskolába az elemi iskola elvégzése után jelentkezettek a tanulók. Az első évben a létszám 367 fő volt, ami aztán évről évre nőtt. A szorgalmi idő 10 hónapos, a képzés 4 éves volt. Az oktatás este 7 órakor kezdődött, hiszen napközben a tanoncok dolgoztak. Az első igazgató Molnár József főreáliskolai tanár volt. A tanárok a főreáliskolából, a mai Révai Gimnáziumból kerültek ki, itt óraadók voltak. 1885-ben az intézményben megjelent egy új képzési forma, amely a győri példa nyomán terjedt el később az egész országban. Ezek az ún. téli tanfolyamok voltak, amelyeket a modulrendszerű képzés elődeinek is nevezhetnénk. Az építőiparhoz kapcsolódó szakmákban (kőműves, ács, szobafestő stb.) a tavaszi és az őszi időszakban nem jártak iskolába a diákok – gyakorlaton voltak – és télen aztán nagyobb óraszámban tanultak, megkapták ugyanazt az elméleti tananyagmennyiséget, mint a többi szakmában tanuló a 10 hónap alatt. Kezdetben az iskola nem rendelkezett önálló épülettel. 1910-ig 3 különböző helyszínen: a Belvárosi Római Katolikus Elemi Fiúiskolában

Majd az újvárosi Kiskaszárnyában illetve a Szigeti Állami Elemi Iskolában folyt a tanítás.

1887. - újabb győri kezdeményezés – tanoncmunka kiállítás elsőként az országban. Azzal a céllal, hogy az inasok gyakorlati képzettségét bemutassák.

1900-ban az iskola önálló épületet kapott. Megépült az új Városháza, és a régit a Rákóczi Ferenc utcában az intézmény kapta meg. De az épület nem volt elég nagy az iskola számára, ezért a tanítás még tovább folyt a Szigeti Állami Elemi iskolában is. 1910-ben óriási előrelépést jelentett az oktatásban, hogy elsőként az országban bevezették a nappali rendszerű oktatást – heti két nap volt elméleti képzés. Ekkor az órádók mellett már két főhivatású tanár is dolgozott az intézményben.

Aztán 1913-tól az oktatás a Postalaktanyában folyt a mai Eszperantó és Tihanyi Árpád út sarkán. Ekkor már több mint 1000 diákja volt az iskolának, ők 53 osztályban tanultak. 1922-ben megkezdődött a szakrendszerű oktatás, és folytatódott a főhivatású tanárok alkalmazása. 1929-re kialakult a 18 fős tantestület.

Közben, az első világháborút követően a Postalaktanya felújításának idejére vélhetően a Frigyes laktanya is otthont adott az iskolának.

A tanulólétszám egyre nőtt. Már 1910-ben felvetődött egy új iskolaépület gondolata, de a megvalósításra várni kellett. 1929-ben már 1452 diákja volt az iskolának, ekkor kezdődött meg az iskolaépítés, és az 1932-33-as tanév a Kossuth Lajos utca 7. szám alatt, a jelenlegi iskolaépületben kezdődhetett.

Az épületet Győr legkiválóbb iparosai építették Weichinger Károly budapesti építész tervei alapján.

Míg az építkezések folytak a berendezési tárgyak is készültek. A polgármester utasításához híven a berendezéseket majdnem kivétel nélkül győri iparosok készítették, ügyelve arra, hogy minél több kisműhely jusson munkához. A bútorok, a belső berendezés az iskola faipari szaktanára, Gróf Zoltán iparművész tervei szerint és ellenőrzése mellett készültek. Fontos szempont volt, hogy szépségével, igényességével példát mutasson a növendékek számára. Több bútor még ma is igen jó állapotban megtalálható az intézményben, pl. a nagytanári asztala, amelynek lába a zsidóüldözések alatt állítólag tervezője menedéke is volt. És híres a nagytanáriban található trónusos szék is, amelyből 3 db készült. Egy a polgármesternek, egy az Ipartestület elnökének és egy az Iparostanonc-iskola igazgatójának.

Az iskola felszerelését Nemák Béla irányította. Az Ő útmutatása mellett készült el az ország első villamos demonstrációs műhelye, valamint egy fémipari, egy faipari, egy szabóipari és egy cipészipari kisműhely.

A második világháború alatt 1944. március 20-tól megszűnt a tanítás, az épületben honvédkórházat rendeztek be. A tanulók és tanárok valamint az iparosok áldozatos

munkája lehetővé tett, hogy 1945. őszén az iskola egy részében megindulhasson a tanítás.

1950-ben megalakult Munkaerő Tartalékok Hivatala, amely az akkori szakmunkás-képzést irányította, szervezte. Ekkor a régi iskolákat, így a miénket is központi iskolaként meghagyták és megyei ellenőrzési, igazgatási jogokkal ruházták fel. 1952-ben kapta az intézmény az MTH 401.es Iparitanuló Intézmény nevet, amit azt gondolom, a városban szinte mindenki ismer – a köznyelv ma is csak 401-esként emlegeti az iskolát.

1952-ben felépült Győrben a Tanulóváros, a mai Lukács Iskola, amely átvette a teljes fémipari képzést, később a víz- és gázszerelő, valamint a gépjármű-villamossági képzéseket. Ekkor az iskola képzési profiljában a könnyűipar, és a szolgáltatások mellett az építőipari, faipari és villanszerelő szakmák játszották a fő szerepet.

1955-ben az iskola új nevet kapott - a Kossuth Lajos nevet. Az intézmény egyre fejlődött. A létszám folyamatosan növekedett. Az ötvenes évek végén 1400, 1965-ben már 1800 diák tanult az intézményben. 1963-ban szakközépiskolai képzés is kezdődött villanszerelő és bútorasztalos szakmákban, amely 1969-ig tartott.

A hatvanas évekből egy nagyon szép emlék maradt, amit Gesztesi Pál kollégától kaptunk, aki akkor filmfelvevőjével felvételt készített egy ballagásról. Izgalmas képsorok. Jól kivehető a több mint negyvenéves felvételen, hogy még csak az anyaépület állt. Úgy gondolom, igazán nagy élmény ismerős arcokat felfedezni. Azt hiszem, legalább akkora örömet szerzünk vele néhányuknak, mint, amilyen érdeklődéssel me néztük meg.

1970-ben megépült a fiúkollégium.

És 1975-ben a leánykollégium is.

1976-ban elkészült az iskola új szárnya, amely összeköti a régi épületet és a fiúkollégiumot, itt a tornaterem és szaktantermek kaptak helyet. Az új épületszárny és a kollégiumi tantermek sem voltak elegendőek azonban a nagy tanulólétszám kiszolgálására. Így is szükség volt kétműszakos tanításra. A létszám ekkor már jóval 2000 fő felett volt, és volt olyan év, amikor 38 különböző szakmában folyt a képzés.

Javulást jelentett, hogy 1989-től az építőszakmák oktatása a Szabolcska utcai iskolában folyt.

1990-től újra szakközépiskolai képzés is folyik az iskolában. Először villamosipari és ruhaipari területen, majd 1992-től faipari területen és 1998-tól kozmetikus irányultságban.

1990-től megkezdődtek a tanműhelyfejlesztések. A nagyüzemek megszűnésével, beszűkült a gyakorlati képzőhelyek száma is. Szükség volt arra, hogy az iskola ne csak az elméleti, de a gyakorlati képzést is biztosítani tudja. A tanműhelyfejlesztések mind a mai napig folytatódnak. Igényes, jól felszerelt tanműhelyek készültek a villanyszerelő, az elektromos gép- és készülékszerelő, az elektronikai műszerész, és a női szabó szakmákhoz. Gyakorló kabinetek a fodrász és a kozmetikus képzésekhez.

1991-ben megkezdődött egy új iskola építése és 1995-ben benépesült a Gábor László Műhelyiskola. Az építőipari és a faipari szakmák átkerültek ide. Így az iskola szakmai profilja a villamos területre, a ruhaipari és a szolgáltató területre korlátozódott.

2003-ban a tanulólétszám városi szintű csökkenése miatt a Rejtő iskola bezárására került sor. Az itt tanuló ruhaipari tanulók a jogutód intézményként megjelölt Kossuth iskolában folytatták tanulmányaikat.

2005-ben elkészült a Róth Emil utcai tetőtérben 3 tanterem, hogy a létszámgondokon enyhítsen, hogy a kétműszakos oktatás elkerülhető legyen (sajnos csak rövid időre enyhített a tanteremgondokon.) A tetőtéri tantermek kialakításában, csakúgy, mint a Gábor László Műhelyiskola építésében oroszánrészt vállaltak az iskola munkatársai és tanulói.

2007-ben újabb integrációra került sor. A Felnőttek Középiskolája intézményünkbe került. Innentől gimnáziumi felnőttoktatás is folyik az iskolánkban nappali és levelező tagozaton. Jó lehetőséget nyújtva ezzel a szakmai végzettséggel rendelkezőknek vagy a szakmai képzésben tanulóknak a magasabb fokú végzettség, az érettségi megszerzésére.

2008. decemberétől iskolánk tagja lett a Győri Térségi Integrált Szakképző Központnak, amelynek keretei között Győr város valamennyi szakképzéssel foglalkozó intézménye, 20 középiskola együttműködött. Az együttműködés mellett az iskola szakmai és gazdasági önállósága megmaradt.

2013. január elsejétől az iskola állami fenntartásba került. A gazdasági önállósága megszűnt, de szakmailag még önálló intézményként folytatta működését a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Győri Tankerületének irányítása mellett. A gazdasági tevékenységet a KLIK Győri Tankerülte vette át.

2015. július 1-től a Nemzetgazdasági Minisztérium vette át a szakképző iskolák fenntartását. Létrejötték a szakképzési centrumok, amelyek a szakképző iskolákat integrálták. Győrben két szakképzési centrum jött létre, a Győri Műszaki Szakképzési Centrum és a Győri Szolgáltatási Szakképzési Centrum. Intézményünk ez utóbbi egyik tagintézményévé vált, gazdasági és szakmai önállósága megszűnt. Tagintézményként a centrum irányítása mellett folytattuk a munkát.

2019. augusztus 1-től a két győri szakképzési centrum egyesült. A Győri Műszaki Szakképzési Centrum vette át a korábbi Szolgáltatási Szakképzési Centrum intézményeit, és a munka Győri Szakképzési Centrum tagintézményeként folytatódik az intézményben. A fenntartó az Innovációs és Technológiai Minisztérium.

Az intézmény alapításától kezdve napjainkig szakképzést folytat. Életében voltak sikeres időszakok, amikor rangot jelentett egy jó szakmát elsajátítani, és annyi diákja volt az intézménynek, hogy el sem fértek az anyaépületben. És voltak hullámvölgyek, nehezebb időszakok is, amikor kevesebb a szakmai végzettség megszerzésére vágyó diák. A mi iskolánk, mint oly sok iskola, túlélte a történelmet. Rendszerek dőltek meg, háborúk dúltak, békeidők jöttek, nemzedékek születtek és távoztak el örökre, de megmaradt, állandó maradt, biztonságos maradt az iskola.

Kívánom, hogy tudjunk és merjünk élni továbbra a lehetőségekkel, tudjunk városunk meghatározó szakképzési, oktatási és kulturális értékeket közvetítő intézménye lenni. Sohase szűnjünk meg szeretni, tisztelni intézményünket, a régi fészket, a régi iskolát. Kívánom, hogy ne lanyhuljon az iskola iránti hűség és szeretet.

Végezetül egy XVII. századi céhes jelmondatok ajánlok mindenki figyelmébe:

„A gazdagság jó, de a mesterség jobb, mert ha a gazdagság elvész, a mesterség megmarad.”

Győr, 2019. szeptember 16.

Kaukerné Kovács Edit

igazgató